

26.57x20.75	1	עמוד 8	מסלול	ידיעות אחרונות -	28/08/2023	87352877-7
בנימין זאב הרצל - בהקשר לציונו - 80790						

על קו החוף יונתן בלום

וההייטק המריא. אבל למרות שחלפו 47 שנה, אני מצטערת שאני לא גרה בעיירה ליד לור נרו, שהכל ירוק מסביב, ולא במדבר. זה לא אומר שלא הייתי מרוצה כל הזמן הזה - דווקא התקרמתי מהר. פתחתי סטודיו לבלט שהצליח מאוד, ולימרתי בלט במשך 36 שנה באקדמיה רובין בירושלים. הרבה מהרקדנים המצליחים בארץ למדו אצלי. למדתי בלט כילדה ורק רתי עם הלהקה של מרג'ורי סטורמן, אבל באוניברסיטה זרקתי את נעלי הבלט לפינה לכמה שנים, ועברתי ללהקה של מחול מודרני. "הייתי די אקטיביסטית נגד אפרטהייד כסטודנטית. באחת ההופעות היה רקדן שחור שהיה בן זוגי לריקוד. בקטע אחד היה לנו פה דה דה (דואט של שני רקדנים, י"ב) למרות שהיה אסור להיות בקשר אינטימי עם איש שחור. היו שמועות שבלשים סמויים יגיעו להופעה, ויכלו לזרוק אותנו לכלא, ללא משפט, לכמה זמן שמתחשק להם. אבא שלי התקשר אליי לפני ההופעה ואמר 'יקירת', אני לא רוצה לראות תמונה בעיתון שגוררים אותך לכלא' ניגשתי למנהלת הלהקה ושאלתי אם אפשר לוותר על הפה דה דה. בסוף רקדנו ביחד, אבל בלי מגע - שיחקנו באש."

חוף הזהב קיסריה

"היום, אני מרגישה ששוב אנחנו חיים במדינת אפרטהייד. אין לי כבר מילים למה שקורו, זה בלתי נתפס. עד עכשיו היה מין סטטוס קוו בין כל הזרמים בחברה, אבל לממשלה יש תפיסת עולם יחידה וצרה שהיא כופה על כולנו. כבר לפני הרבה שנים ראיתי את הגישה של ישראל כלפי הערבים, והייתה לי אינטואיציה שהמדינה הולכת לכיוון פונדמנטליסטי, כמו איראן. וזה מגיע, אלא אם כן תהיה כאן הפייכה צבאית או משהו. אנחנו מפגינים כל שבוע בצומת כרכור נגד ההפיכה המשפטית."

jonbloomphoto@gmail.com

וזה נשמע לי נפלא. גדלתי עם הסטראוטיפ ש'הורון' הוא פחדן ורודף כסף, ונלחמתי נגד זה. המדינה לא אישרה ליהודים לשרת במי שטרה או בצבא, ומצד שני, לא היה מקובל בקהילה היהודית לעבוד בעבודות כפיים. בשבילי, הפתרון היה ישראל, שיכולתי להיות יהודי וגם לחיות חיים מכובדים."

פטריסיה: "בניגוד לג'ון, לא רציתי לגור בישראל. יצאנו מהפח אל הפחת. היינו תמימים והמון דברים עוד לא ידענו. אתה צריך להבין שעוד לא הייתה טלוויזיה בדרום אפריקה. ראינו טלוויזיה לראשונה בישראל. בדרום אפריקה היו רק 'הורדים', וכאן גילינו שיש 'אשכנזים' ו'מזרחים' שרבים ביניהם. הז'וזוע הכי גדול הגיע כשעובנו את מרכז הקליטה במבשרת ציון ועברנו לירושלים וראינו חרדים בפעם הראשונה. הם הסתובבו עם עיניים מכוסות, ירקו עלינו וזרקו אבנים כשנסענו בטעות בשכונה חרדית בשבת. "המעבר לכאן היה זעזוע עצום. בדרום אפריקה הייתה לנו משרתת - זו הייתה הנורמה למשפחות לבנות שם, עשירות ולא עשירות. כשאני עברתי היא הייתה מבשלת, מנקה ומטפלת בילדים. שילמתי לה הרבה יותר מה מחיר הרגיל כי לא יכולתי לחיות עם הרעיון שהאישה שגרה איתנו ועובדת בשבילנו, לא תקבל משכורת הוגנת. כשבאנו לישראל זו הייתה הפעם הראשונה שלא הייתה לנו עזרה בבית. בקושי ידענו להשתמש במטאטא. זאת לא בדיחה - בפעם הראשונה שהייתי צריכה להוציא את הובל הקאתי."

ג'ון: "מלבד האפרטהייד, דרום אפריקה הייתה מדינה מודרנית, עם כלכלה מפותחת. כאן הכל היה מוזר לנו: לא היו שקיות פלסטיק חד-פעמיות - היית צריך לקנות סל; אנשים לא נסעו לחו"ל, ורק לעולים חדשים היו מכוניות חדשות".

פטריסיה: "מאז ישראל התפתחה במהירות, קצת, וליפול ממנו הרבה. הדרך עוד רחוקה לעמידה עליו. כשהייתי ילד היינו נוסעים פעם בשנה, אלף קילומטר, לחופשה בים. עוד לא הייתה גלישה בדרום אפריקה, ונשאר לי ג'וק בראש. תסתכל מסביב, חצי מהרוחצים כאן ערבים, והכל יפה ושמה. בדרום אפריקה החופים היו ללבנים בלבד, הספסלים בפארק היו ללבנים בלבד, וכדי לחצות את הגחל ליד פסי הרכבת איפה שגדלתי היה גשר אחד ללבנים, וגשר נפרד לשחורים. זה היה מטרופוליטני לא יכולנו יותר לסבול את המצב שם, ועלינו לישראל, בשיא האפרטהייד. בילדותי למדתי הרבה על הציונות במחנות הקיץ של 'הבר' נים'. למדנו על הרצל, בן גוריון והקיבוצים,

צילום: יונתן בלום

חוף הזהב, קיסריה המצולמים: ג'ון ופטריסיה נידלמן, מחריש, הורים לשת בניו וסבים לשישה נכדים. ג'ון (81) אדריכל ומתכנן ערים, פטריסיה (79) עבדה כמורה לבלט עד לפנסיה. המשפחה עלתה לארץ ב-1975 מיוהנסבורג, דרום אפריקה.

פטריסיה: "אתה לא תאמין למה אנחנו כאן; הנער הזה, בן ה-81, הלך וקנה לעצמו גלשן".

ג'ון: "ער כה הצלחתי לשכב על הגלשן